

Suomen Potilasturvallisuusyhdistys (SPTY) toimintasuunnitelma 2019

Suomen potilasturvallisuusyhdistys (SPTY) on perustettu vuonna 2010 edistämään potilasturvallisuutta ja potilasturvallisuuden tutkimusta. Suomen potilasturvallisuusyhdistyksen päämäärä on omalla toiminnallaan varmistaa, että potilaat saavat Suomessa turvallista ja laadukasta hoitoa. Suomen Potilasturvallisuusyhdistys toimii valtakunnallisesti aktiivisena kehittäjänä, vaikuttajana ja arvostettuna asiantuntijana. Toimintaa ohjaavia arvoja ja periaatteita ovat avoimuus, läpinäkyvyys, potilaslähtöisyys, rohkeus, riippumattomuus ja yhteistyöhakuisuus.

Potilasturvallisuusyhdistyksen toimintalinjaukset ovat:

- edistää potilaiden, omaisten ja läheisten osallistumista potilasturvallisuuden varmistamiseen
- on avoin yhteistyöverkosto sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille, alan etujärjestöille sekä potilaita edustaville tahoille
- seuraa potilasturvallisuuden kehittämistä Suomessa ja ulkomailla, tunnistaa sen ensisijaiset kehittämiskohteet ja kiinnittää muiden toimijoiden huomiota näihin
- tukee ja osallistuu tutkimus- ja kehittämistyöhön
- vaikuttaa potilasturvallisuuden kansallisiin linjauksiin, lainsäädäntöön ja viranomaistoimintaan sekä käy yhteiskunnallista keskustelua
- kehittää potilasturvallisuutta asiantuntijajaosten toiminnan kautta
- toimii kumppanina potilasturvallisuuteen tähtäävissä kansallisissa ohjelmissa ja hankkeissa
- osallistuu seminaarien ja koulutusten järjestämiseen
- harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa
- edistää moniammatillista toimintaa
- turvaa jäsen- ja varainhankinnalla toimintaedellytyksensä

Potilasturvallisuusyhdistyksen **toimii aktiivisesti jaostensa kautta**. Vuoden 2019 toiminnan painopistealueet ovat kansallisen potilasturvallisuustutkimustoiminnan tukemisen vahvistaminen edelleen, koulutustoiminnan jatkaminen ja tuotettujen materiaalien jalkauttaminen ja verkostoituminen eri toimijoiden kanssa. Yhdistys haluaa panoksellaan edelleen tukea Potilas- ja asiakasturvallisuus -strategian tunnettuuden jalkauttamista ja potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvän osaamisen kehittämistä. Näiden tueksi yhdistys on **mukana järjestämässä toista kansallista potilas- ja asiakasturvallisuuskongressia** yhteistyössä mm. Farmasialiiton, Lääkäriliiton, Potilasvakuutuskeskuksen ja Fiocan kanssa.

Potilasturvallisuusyhdistys on ollut merkittävässä roolissa kesällä 2017 julkaistun Potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian päivittämisessä. Yhdistys jatkaa syksyllä 2017 aloitettua strategian implementointia ja vahvaa vaikuttamista potilasturvallisuutta koskevien ohjeiden sisältöihin ja implementointiin. Yhdistys on mukana Sosiaali- ja terveysministeriön **potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian 2017-2021 toimeenpanon ja seurannan suunnittelun työryhmässä**, jonka toimikausi on 1.4.2018-30.9.2019. Työryhmän tehtävänä on laatia potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian toimeenpanosuunnitelma, tehdä ehdotus potilas- ja asiakasturvallisuuden seurannan järjestämisestä ja siitä, miten potilas- ja asiakasturvallisuus varmistetaan Sote-uudistuksen jälkeen. Työryhmän jäseninä ovat yhdistyksen ja sen potilasjaoksen edustuksen lisäksi Potilasvakuutuskeskus, Pääkaupunkiseudun sosiaaliosaamiskeskus Socca ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri.

Potilasturvallisuusyhdistys haluaa osallistua aktiivisesti **Sote- ja alueuudistuksen toimeenpanon valmisteluun**. Yhdistys nostaa esiin käytänteitä ja toimintatapoja, joiden avulla alueilla voidaan varmistaa potilasturvallisen muutoksen ja kehittää palveluiden turvallisuutta. Yhdistys tulee tekemään ehdotuksen

uudistuksessa siitä, millä rakenteilla ja toimenpiteillä potilasturvallisuus turvataan tulevaisuudessa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

Yhdistys haluaa edistää keskustelua **Potilas- ja asiakasturvallisuusvaltuutetun toiminnan käynnistämistä** Suomessa. Sen lisäksi yhdistys haluaa aktiivisesti edistää potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvän tiedon diginäkyvyyden lisäämiseen. Yhdistys haluaa vaikuttaa siihen, että Suomeen saadaan ajantasainen ja aktiivinen valtakunnallinen potilas- ja asiakasturvallisuuden verkkosivusto.

Yhdistys pyrkii edistämään **potilas- ja asiakasturvallisuuskoulutuksen** sisällyttämistä perus-, jatko- ja täydennyskoulutukseen.

Yhdistyksen tavoitteena on osallistua tulevan kesän SuomiAreenaan potilas- ja asiakasturvallisuutta esiin nostavalla teemalla. **Osaaminen ja potilas- ja asiakasturvallisuus potilaan ja asiakkaan näkökulmasta** yhteistyössä mm. Potilasvakuutuskeskuksen, Satakunnan sairaanhoitopiirin, Superin ja Suomen Haavanhoito yhdistyksen kanssa. Päivillä tavoitellaan toteutettavaksi sessio ”Millaista osaamista sote-rakenteissa tarvitaan potilas – ja asiakasturvallisuuden varmistamisessa”.

Kansallisen potilasturvallisuustutkimuksen tukeminen

Potilasturvallisuusyhdistyksen yhtenä toimintalinjauksena on riippumaton potilasturvallisuuden tutkimuksen tukeminen. Osana tätä toimintaansa Potilasturvallisuusyhdistys on käynnistänyt toimenpiteen, jonka tarkoituksena on edistää HaiPro-vaaratapahtumien raportointijärjestelmään kertyneen potilasturvallisuuden vaaratapahtuma-aineiston tutkimuskäyttöä.

Tutkimustoiminta on aloitettu kesäkuussa 2016. Tutkimusaineisto koostuu suostumuksensa antaneiden sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden yhdistetyistä HaiPro-vaaratapahtumailmoituksista. Kiinnostuneet tutkijat ympäri Suomea voivat hakea Potilasturvallisuusyhdistykseltä lupaa aineiston tutkimuskäyttöön. Käyttölupa voidaan myöntää akateemiseen tieteelliseen tutkimukseen tai sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa tapahtuvaan kehitystyöhön. Käyttölupahakemukset arvioidaan yhdistyksen alaisessa Tutkimusneuvostossa, joka koostuu alan asiantuntijoista. Lopullisen luvan yhdistetyn aineiston tutkimuskäyttöön myöntää yhdistyksen hallitus tutkimusneuvoston esityksen pohjalta.

Aineiston keskitetyn käyttölupien koordinoinnin tavoitteena on helpottaa sekä HaiPro-käyttäjäorganisaatioiden että tutkijoiden lupaprosesseja. Näin mahdollistetaan kertyneen HaiPro-aineiston hyödyntäminen Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden laadun ja potilasturvallisuuden edistämiseen tutkimuksen avulla. Tutkimusten tuottama julkaistavissa oleva tieto sekä tutkimusten tiivistelmät tulevat esille Potilasturvallisuusyhdistyksen kotisivujen kautta.

Jäsen- ja varainhankinta

Yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisää jäseniä edistämään potilas- ja asiakasturvallisuutta. Tavoitteena on saada yhdistyksen jäseniksi kattavasti henkilöitä ja yhteisöjä, jotka ovat tekemisissä potilasturvallisuuden kanssa tai ovat kiinnostuneita edistämään asiaa.

Vuoden 2019 aikana valmistaudutaan hankkimaan kaikki mahdollisesti tulevat alueet yhdistyksen jäseneksi. Tulevien toimintavuosien aikana kartoitetaan eri mahdollisuuksia toiminnan pysyvemmän rahoituksen saamiseksi, jotta yhdistyksen toiminta olisi turvattua. Yhdistyksen tavoitteena on, että toimintavuoden päättyessä yhdistyksen henkilöjäsenmäärä on kasvanut saavuttaen 250 jäsenen määrän. Jäsenhankintaa tehdään yhdistyksen omissa koulutuksissa ja yhdistyksen osallistuessa Lääkäri-, Sairaanhoitaja- ja Farmasian päivien järjestelyihin. Muita keinoja ovat työpaikat ja ammattijärjestöjen lehtiartikkelit.

Vuoden 2019 aikana jäsenrekisteriä ja jäsenmaksulaskutusta kehitetään sujuvammaksi.

Viestintä

Yhdistyksen viestintää kehitetään toimintavuoden aikana. Jäsenten tiedottamistapoja kehitetään. Yhdistyksen jäsenkirje on jäsenien nähtävissä yhdistyksen verkkosivuilla www.spty.fi. Verkkosivuja päivitetään edelleen ajankohtaisuutta tukien, jotta ne tarjoaisivat mahdollisuuden entistä parempaan tiedon välittämiseen niin yhdistyksen toiminnasta kuin muusta ajankohtaisesta potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvästä teemasta.

SPTY jaosten toiminta vuonna 2019

Yhdistys toimii aktiivisesti jaostensa kautta. Yhdistyksen jaokset ovat turvallinen lääkehoito, potilasjaos ja potilasturvallisuuden asiantuntijat. Jaokset tekevät toiminnalleen toimintasuunnitelmat yhdistyksen tavoitteen, päämäärän ja toimintalinjausten pohjalta.

Koulutustoiminta

Koulutukset ovat osa jokaisen jaoksen toimintaa. Yhdistys ottaa mielellään vastaan koulutustoiveita. Yhdistyksessä toimii hallituksen nimeämä koulutuskoordinaattori.

Turvallinen lääkehoito -jaos

Turvallinen lääkehoito -jaoksen tavoitteena on toimia moniammatillisena toiminta- ja keskustelufoorumina, joka edistää lääkitysturvallisuutta levittämällä tietoa hyvistä käytänteistä läpi sosiaali- ja terveydenhuollon laitos- ja avohoidossa. Jaos tarjoaa asiantuntemustaan yhdistyksen ja ulkopuolisten käyttöön lääkkeiden turvallisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä osana potilasturvallisuutta.

Turvallinen lääkehoito -jaos toteuttaa Suomen Potilasturvallisuusyhdistyksen toimintalinjauksia erityisesti turvallisen lääkehoidon osalta ja osallistuu yhdistyksen yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Jaoksen toiminnan painopistealueet vuonna 2019 ovat kansallisen lääkitysturvallisuutta koordinoivan tahon tarpeen esillä pitäminen sekä katkeamattoman lääkehoitoprosessin merkityksen korostaminen sosiaali- ja terveydenhuollon muuttuvassa kentässä. Lisäksi jaos selvittää mahdollisuutta luoda alusta verkkokeskustelulle turvalliseen lääkehoitoon liittyvissä kysymyksissä.

Talousarvio: Mahdolliset toimenpiteisiin ja jaoksen kokoontumisiin liittyvät kustannukset

Potilasjaos

Osana yhdistyksen vuoden 2019 painopistettä potilasjaos osallistuu tilaisuuksien ja koulutusten suunnitteluun ja toteuttamiseen tarpeen ja toiveiden mukaisesti yhdessä muiden jaosten kanssa. Potilasjaos osallistuu kansallisen potilas- ja asiakasturvallisuuskonferenssin järjestämiseen tavoitteena saada tulevaan kongressiin potilaan ja asiakkaan näkökulmaan painottuva sessio.

Jaos jatkaa edelleen yhdistyksen toiminnan tunnetuksi tekemistä potilaiden ja heidän läheistensä piirissä. Yhtenä osana tunnetuksi tekemistä jaos jatkaa potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian jalkauttamista potilaan ja asiakkaan näkökulmaa korostaen. Jaos painottaa työskentelyssä STM:n potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian jalkauttamisen ja seurannan työryhmässä jalkauttamisen tueksi tehtävässä materiaalissa potilaan ja asiakkaan näkökulman esiintuomista. Lisäksi yhdistys jatkaa verkkosivujen kehittämistä sekä yhteistyön kehittämistä yhdistyksen muiden jaosten kanssa.

Potilasjaos on mukana potilas- ja asiakasturvallisuusvaltuutetun toimen perustamiseksi tehdyn aloitteen eteenpäin saattamisessa.

Talousarvio: Mahdolliset toimenpiteisiin ja jaoksen kokoontumisiin liittyvät kustannukset

Potilasturvallisuus asiantuntijoiden jaos

Potilasturvallisuuden asiantuntijat tarjoavat aktiivisesti asiantuntemustaan yhdistyksen käyttöön ja tuottavat sellaista materiaalia ja koulutusta, jonka pohjalta yhdistyksen jäsenet saavat tietoa potilasturvallisuudesta. Potilasturvallisuuden asiantuntijat toimivat aktiivisessa yhteistyössä myös muiden potilasturvallisuutta edistävien yhdistysten, asiantuntijoiden ja organisaatioiden kanssa. Asiantuntijat osallistuvat jäsenhankintaan, informoimalla yhdistyksestä kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa. Asiantuntijat tuottavat tietoa yhdistyksen verkkosivuille ja täten omalta osalta pyrkivät tiedottamaan tärkeistä asioista.

Vuoden 2019 aikana potilasturvallisuuden asiantuntijoiden jaos:

- pyrkii osaltaan vaikuttamaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun, huolehtien erityisesti siitä, että potilasturvallisuus toteutuu muutosvaiheessa ja tulevaisuudessa maakunnissa
- osallistuu aktiivisesti STM:n potilas- ja asiakasturvallisuus -strategian implementointiin ja kouluttamiseen, varmistaen myös perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon. Lisäksi osallistuu kansallisen potilas- ja asiakasturvallisuuskonferenssin järjestämiseen.
- tekee työtä sen eteen, että vakavien vaaratapahtumien tutkinnat otetaan mahdollisimman monella paikkakunnalla käyttöön ja etsii keinoja levittää tutkinnoista saatuja oppeja mahdollisimman laajasti
- kokoontuu neljästi vuodessa, joista yksi on kaksipäiväiset potilasturvallisuuden asiantuntijoiden syyspäivät.
- osallistuu/varautuu asiakas- ja potilasturvallisuusnäkökulman huomioimiseen osana omavalvontaa.

Potilasturvallisuuden asiantuntijoiden jaokseen otetaan uusia jäseniä, ehtona on kuitenkin se, että henkilön on tehtävä potilasturvallisuuden edistämistyötä osana omaa päivittäistä työtään tai omasta mielenkiinnostaan.

Talousarvio: Jaoksen kokoontumisiin liittyvät kustannukset, jaoksen tiedotusmateriaali.